

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 23. decembra 2015 (*)

„Dať z pridanej hodnoty – Zdaniteľné plnenie a vznik daňovej povinnosti – Letecká doprava – Kúpená, ale nevyužitá letenka – Uskutočnenie služby prepravy – Vystavenie letenky – Okamih odvedenia dane“

V spojených veciach C-250/14 a C-289/14,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko), z 21. mája 2014, doručenými Súdnemu dvoru 26. mája 2014 a 12. júna 2014, ktoré súvisia s konaniami:

Air France-KLM, predtým Air France (C-250/14),

Hop!-Brit Air SAS, predtým Brit Air (C-289/14)

proti

Ministère des Finances et des Comptes publics,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia F. Biltgen, A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a S. Rodin,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteňom na písomnú časť konania,

so zreteňom na pripomienky, ktoré predložili:

- Air France-KLM a Hop!-Brit Air SAS v zastúpení: A. Beetschen, avocate,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, J.-S. Pilczer a S. Ghiandoni, splnomocnení zástupcovia,
- Írsko, v zastúpení: E. Creedon, J. Quaney a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Keirse, BL,
- grécka vláda, v zastúpení: K. Nasopoulou a S. Lekkou, splnomocnené zástupkyne,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, R. Campos Laires a A. Cunha, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Soulay a L. Lozano Palacios, splnomocnené zástupkyne,

so zreteňom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 2 bodu 1 a článku 10 ods. 2 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 1999/59/ES zo 17. júna 1999 (Ú. v. ES L 162, s. 63; Mim. vyd. 09/001, s. 324, ďalej len „šiesta smernica“), a potom smernicou Rady 2001/115/ES z 20. decembra 2001 (Ú. v. ES L 15, s. 24; Mim. vyd. 09/001, s. 352, ďalej len „zmenená a doplnená šiesta smernica“).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporu medzi spoločnosťou Air France-KLM, predtým Air France, a Ministère des Finances et des Comptes publics (Ministerstvo financií a verejného rozpočtu) a sporu medzi spoločnosťou Hop!-Brit Air SAS, predtým Brit Air, a uvedeným ministerstvom vo veci zdanenia danou z pridanej hodnoty (DPH) nevyužitej letenky a súm prevezených leteckou prepravnou spoločnosťou inému podniku rovnakej povahy ako protiplnenie za predaj nevyužitých leteniek.

Právny rámec

Právo Únie

3 Podľa článku 2 bodu 1 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice:

„Dani z pridanej hodnoty podlieha:

1. dodávka tovaru alebo služieb za úhradu [za protihodnotu – *neoficiálny preklad*] v rámci územia štátu zdaniteľnou osobou.“

4 Článok 10 šiestej smernice stanovoval:

„1. a) Pojem ‚zdaniteľný prípad‘ [zdaniteľné plnenie – *neoficiálny preklad*] predstavuje udalosť, na základe ktorej sú splnené právne podmienky potrebné na vznik daňového nároku [daňovej povinnosti – *neoficiálny preklad*];

b) ‚Daňový nárok‘ [daňová povinnosť – *neoficiálny preklad*] vzniká, keď sa daňový úrad podľa zákona stane v danom momente oprávneným požadovať daň od osoby povinnej túto daň zaplatiť, odhládnuť od toho, že čas platby sa môže odsunúť.

2. Zdaniteľný prípad [zdaniteľné plnenie – *neoficiálny preklad*] a daňový nárok [daňová povinnosť – *neoficiálny preklad*] vzniknú, keď sa dodá tovar alebo poskytnú služby. ...

Ak sa však má platba uskutočniť na účet pred dodaním tovaru alebo pred poskytnutím služieb, daňový nárok [daňová povinnosť – *neoficiálny preklad*] vznikne po prevzatí platby.

Napriek predchádzajúcim ustanoveniam platí, že členské štáty môžu zabezpečiť, aby sa daň dala vybrať za určité plnenia alebo za určité kategórie osôb podliehajúcich dani buď:

– najneskôr do vystavenia faktúry alebo dokumentu slúžiaceho ako faktúra, alebo

- najneskôr do prevzatia ?iastky ceny,
- v rámci stanoveného obdobia odo d?a vzniku zdanite?ného prípadu [zdanite?ného plnenia – *neoficiálny preklad*], ak sa nevystaví faktúra ani dokument slúžiaci ako faktúra, alebo ak sa vystaví neskoro.

...“

5 V ?lánku 10 ods. 2 tretieho pododseku prvej a tretej zarážky zmenenej a doplnenej šiestej smernice sa už neuvádza odkaz na dokument slúžiaci ako faktúra. Toto ustanovenie už uvádza len vystavenie faktúry.

6 ?lánok 11 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice týkajúci sa zdanite?ného základu stanovoval:

„A. Na území štátu

1. Zdanite?ným základom je:

a) v prípade poskytovania tovaru alebo služieb, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcich bodoch b), c) a d), všetko, ?o predstavuje protihodnotu, ktorú získal alebo získa dodávateľ od kupujúceho, od zákazníka alebo od tretej strany za tento tovar alebo služby vrátane dotácií priamo súvisiacich s cenou tohto tovaru alebo služieb;

...“

Francúzske právo

7 Podľa ?lánku 256 bodu I Všeobecného da?ového zákonníka (code général des impôts, ?alej len „CGI“):

„Predmetom dane z pridanej hodnoty je dodávka tovaru alebo poskytnutie služby za úhradu uskuto?nené osobou podliehajúcou dani.“

8 ?lánok 269 CGI stanovuje:

„1. Zdanite?né plnenie sa uskuto?ní:

a) v okamihu, keď dôjde k dodávke, k prevzatíu tovaru v rámci Spolo?enstva alebo k poskytnutiu služby;

...

2. Da?ová povinnos? vzniká:

...

c) v prípade poskytovania služieb prijatím preddavku, ceny, odmeny.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C?250/14

9 Air France?KLM, ktorá sa v roku 2004 stala právnou nástupky?ou spoločnosti Air France, je

spoločnosťou usadenou vo Francúzsku, ktorá vykonáva leteckú prepravu. V rámci tejto činnosti poskytuje Air France-KLM služby leteckej prepravy cestujúcich na francúzskom území. Keďže tieto lety sú predmetom DPH, letenky na ne sa predávajú za ceny zahrňujúce túto daň.

10 Air France od roku 1999 neuhradila do štátneho rozpočtu DPH vybranú z ceny predaja vystavených leteniek, ktoré cestujúci jej vnútroštátnych letov nevyužili. Ide jednak o nevymeniteľné letenky, ktoré prepadli z dôvodu, že cestujúci sa nedostavili na nástup do lietadla, ako aj o vymeniteľné letenky, ktoré neboli využité v lehote ich platnosti.

11 Po vykonaní kontroly úctovníctva sa daňové orgány domnievali, že sumy zodpovedajúce týmto „vystaveným a nevyužitým letenkám“ mali byť predmetom DPH so zníženou sadzbou 5,5 %, ktorá je uplatniteľná na služby leteckej prepravy cestujúcich poskytované v tuzemsku. Spoločnosť Air France preto zaslala dodatočné výmery DPH týkajúce sa obdobia od 1. apríla 2000 do 31. marca 2003 na sumu 4 066 607 eur zvýšenú o úroky z omeškania vo výške 1 226 584 eur.

12 Tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Správny súd v Cergy-Pontoise) zamietol návrh spoločnosti Air France-KLM na zrušenie týchto dodatočných výmerov DPH rozsudkom z 9. júna 2011. Cour administrative d'appel de Versailles (Odvolací správny súd vo Versailles) potvrdil tento rozsudok rozsudkom z 13. novembra 2012 a domnieval sa, že podľa ustanovení článkov 256 a 269 CGI v spojení s článkom 1234 Občianskeho zákonníka mali sumy, ktoré si spoločnosť ponechala po tom, čo sa prepravná služba nakoniec neuskutočnila, podliehať DPH. Air France-KLM podala proti tomuto rozsudku dovolanie.

13 Conseil d'État (Štátna rada), ktorá má pochybnosti o tom, či nevyužitá letenka podlieha DPH, rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa ustanovenia článku 2 bodu 1 a článku 10 ods. 2 [šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice] vykladať v tom zmysle, že vystavenie letenky možno považovať za uskutočnenie služby prepravy, a že sumy, ktoré si letecká spoločnosť ponechá, ak letenku jej majiteľ nevyužil a letenka prepadla, podliehajú DPH?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Má byť vybraná daň odvedená do štátneho rozpočtu už v okamihu zaplatenia ceny, aj keď je možné, že sa cesta neuskutoční z dôvodov na strane klienta?“

Vec C-289/14

14 Z rozhodnutia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-289/14 vyplýva, že Brit Air, ktorej právnou nástupkyňou sa stala Hop!-Brit Air SAS, poskytovala služby leteckej prepravy cestujúcich v rámci zmluvy o franchisingu uzavretej so spoločnosťou Air France-KLM. Spoločnosť uvedená ako posledná bola poverená predajom a správou leteniek na linky prevádzkované spoločnosťou Brit Air v rámci franchisingu.

15 Air France-KLM prijímala platby ceny leteniek a následne ich za každého prepraveného cestujúceho prevádzkala spoločnosť Brit Air. Za predané letenky, ktoré neboli použité z dôvodu neprítomnosti cestujúceho v čase nástupu alebo z dôvodu, že platnosť letenky uplynula, platila Air France-KLM spoločnosť Brit Air ročnú paušálnu náhradu vypočítanú ako percentuálny podiel (2 %) ročného obratu (vrátane DPH) dosiahnutého na linkách prevádzkovaných vo franchisingu. Brit Air neuplatnila na túto sumu DPH.

16 Po tom, ako bola vykonaná kontrola útovníctva spoločnosti Brit Air, jej daňové orgány zaslali dodatočné daňové výmery DPH za obdobie od 1. apríla 2001 do 31. augusta 2005 týkajúce sa súm prijatých od spoločnosti Air France za nevyužívané letenky.

17 Tribunal administratif de Montreuil (Správny súd v Montreuil) rozsudkom z 24. júna 2014 zamietol návrh podaný spoločnosťou Brit Air na zrušenie týchto dodatočných výmerov DPH. Brit Air podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Cour administrative d'appel de Versailles (Odvolací súd vo Versailles). Keďže jeho rozsudok z 13. novembra 2012 potvrdil napadnutý rozsudok, podala Brit Air dovolanie na Conseil d'État (Štátna rada).

18 Conseil d'État (Štátna rada), ktorá má pochybnosti o tom, či sumy uhradené leteckou prepravnou spoločnosťou inému podniku rovnakej povahy za predaj nevyužitých leteniek podliehajú DPH, rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa ustanovenia článku 2 bodu 1 a článku 10 ods. 2 [šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice] vykladať v tom zmysle, že paušálna suma vypočítaná ako percentuálny podiel ročného obratu dosiahnutého na linkách prevádzkovaných vo franchisingu a uhradená leteckou spoločnosťou, ktorá vystavovala na účet inej spoločnosti letenky, ktoré prepadli, predstavuje nezdaniečnú náhradu zaplatenú tejto spoločnosti, nahrádzajúcu spôsobenú nahraditeľnú škodu z dôvodu zbytočnej mobilizácie jej prepravných prostriedkov alebo sumu zodpovedajúcu príjmom z vystavených a prepadnutých leteniek?

2. V prípade, ak má táto suma zodpovedať cene vystavených a prepadnutých leteniek, majú sa tieto ustanovenia vykladať v tom zmysle, že vystavenie letenky možno považovať za uskutočnenie služby prepravy a že sumy, ktoré si letecká spoločnosť ponechá, ak letenku jej majiteľ nevyužil a letenka prepadla, podliehajú DPH?

3. Má byť v takom prípade vybraná daň odvedená do štátneho rozpočtu spoločnosťou Air France alebo spoločnosťou Brit Air už v okamihu zaplatenia ceny, aj keď je možné, že sa cesta neuskutoční z dôvodov na strane klienta?“

19 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 10. júla 2014 boli veci C-250/14 a C-289/14 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke položenej vo veci C-250/14 a o druhej otázke položenej vo veci C-289/14

20 Svojou prvou otázkou položenou vo veci C-250/14 a druhou otázkou položenou vo veci C-289/14 sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice vykladať v tom zmysle, že vystavenie letenky leteckou spoločnosťou podlieha DPH, ak tieto letenky cestujúci nevyužili a nemôžu dosiahnuť vrátenie ich ceny.

21 Treba pripomenúť, že podľa znenia článku 2 bodu 1 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice „DPH podlieha poskytnutie služieb za úhradu [za protihodnotu – *neoficiálny preklad*] v rámci územia štátu zdaniteľnou osobou“.

22 Podľa ustálenej judikatúry sa poskytnutie služieb „vykonáva za protihodnotu“ v zmysle tohto ustanovenia, a teda je zdaniteľné len vtedy, ak medzi poskytovateľom a príjemcom existuje právny vzťah, v rámci ktorého dôjde k výmene vzájomných plnení, pričom odmena prijatá poskytovateľom predstavuje skutočnú protihodnotu za službu poskytnutú príjemcovi (rozsudok Tolsma, C-16/93, EU:C:1994:80, bod 14).

23 Je to tak v prípade, ak existuje priama súvislosť medzi poskytnutou službou a prijatou protihodnotou, pričom zaplatené sumy predstavujú skutočnú protihodnotu individualizovanej služby poskytnutej v rámci takého právneho vzťahu (rozsudok Société thermale d'Eugénie-les-Bains, C-277/05, EU:C:2007:440, bod 19 a citovaná judikatúra).

24 Okrem toho z článku 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice vyplýva, že zdaniteľné plnenie upravené v článku 2 bode 1 týchto smerníc vznikne, keď sa poskytnú služby.

25 Z týchto skutočností vyplýva, že také poskytnutie služieb, akým je letecká preprava cestujúcich, podlieha DPH vtedy, keď suma, ktorú cestujúci prevedie na leteckú spoločnosť v rámci právneho vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o preprave, priamo súvisí s individualizovanou službou, za ktorú je protihodnotou a pokiaľ je uvedená služba poskytnutá.

26 V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že služby, ktorých poskytovanie zodpovedá plneniu záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o leteckej preprave osôb sú registrácia, ako aj nástup cestujúcich a ich príjem na palube lietadla v mieste odletu dohodnutého v predmetnej zmluve o preprave, odlet lietadla v stanovenej hodine, preprava cestujúcich a ich batožiny z miesta odletu na miesto príchodu, zaopatrenie cestujúcich počas letu a napokon výstup cestujúcich za bezpečných podmienok v mieste pristátia a v hodine dohodnutej v tejto zmluve (pozri rozsudok Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, bod 40).

27 Uskutočnenie týchto plnení je však možné len pod podmienkou, že cestujúci leteckej spoločnosti sa v stanovený deň dostaví na stanovené miesto nástupu, pričom uvedená spoločnosť mu vyhradzuje právo využiť toto plnenie až do hodiny nástupu za okolností podrobne upravených v zmluve o preprave uzavretej pri kúpe letenky.

28 Protihodnotou ceny uhradenej pri kúpe letenky je tak právo, ktoré z toho vyplýva pre cestujúceho, mať prospech zo splnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o preprave bez ohľadu na to, či cestujúci toto právo využije, alebo letecká spoločnosť uskutoční plnenie, akonáhle umožní cestujúcemu, aby využil tieto plnenia.

29 Žalobkyne v konaní vo veci samej preto nemôžu tvrdiť, že cena zaplatená cestujúcim, ktorý sa nedostavil na odlet, a ktorú si ponechala spoločnosť, je zmluvnou náhradou škody, ktorá nepodlieha DPH, keďže jej účelom je nahradiť škodu, ktorá vznikla spoločnosti.

30 Taký výklad by totiž po prvé zmenil povahu protiplnenia uhradeného cestujúcim, ktoré by sa stalo zmluvnou náhradou škody, pokiaľ by cestujúci nevyužil individualizované služby ponúknuté leteckou spoločnosťou.

31 Pojem „poskytovanie služieb“ v zmysle šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice musí byť pritom s prihliadnutím na svoju objektívnu povahu vykladaný nezávisle na cieľoch a výsledkoch dotknutých plnení bez toho, aby daňové orgány museli pristúpiť k vyšetrovaniu s cieľom určiť úmysel platiť a dane (pozri rozsudok Newey, C-653/11, EU:C:2013:409, bod 41 a citovanú judikatúru).

32 Taká zmena kvalifikácie ceny zaplatenej cestujúcim za letenku pod?a toho, ?i sa cestujúci dostaví na nástup na palubu, alebo nie, by po druhé viedla k rozdielu medzi sumou náhrady škody, o ktorej letecká spoločnosť tvrdí, že vznikla z dôvodu nedostavenia sa cestujúceho na nástup, a sumou uhradenou pri kúpe letenky. V prípade, že sa cestujúci dostaví na nástup na palubu, zodpovedá tak suma plnenia cene letenky bez DPH, zatiaľ čo suma náhrady škody tvrdenej žalobky?ami v konaní vo veci samej by zodpovedala tejto cene zvýšenej o sumu DPH, ktorá by musela byť odvodená. Neexistuje však žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala, aby suma náhrady škody bola vyššia než cena zaplatená cestujúcim.

33 Žalobkyne v konaní vo veci samej po tretie nemôžu ani vychádzať z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa neuplatnenia DPH na sumy uhradené ako záloha. V konaniach vo veci samej zodpovedá totiž cena zaplatená cestujúcim, ktorý sa nedostavil na odlet, celej cene, ktorá má byť zaplatená. Okrem toho platí, že akonáhle cestujúci zaplatil cenu letenky a letecká spoločnosť potvrdila, že je pre neho rezervované miesto, je predaj záväzný a definitívny. Navyše treba poznamenať, že letecké spoločnosti si vyhradzujú právo znovu predávať nevyužitú službu inému cestujúcemu, pričom nie sú povinné vrátiť cenu pôvodnému cestujúcemu. Z toho vyplýva, že poskytnutie náhrady by bolo neodôvodnené, pretože neexistuje škoda.

34 Treba tak konštatovať, že suma, ktorú si letecké spoločnosti ponechávajú, nemá nahradiť škodu, ktorá im vznikla z dôvodu, že sa cestujúci nedostavil na odlet, ale je odmenou, a to aj vtedy, pokiaľ cestujúci prepravu nevyužil.

35 S prihliadnutím na vyššie uvedené treba na prvú otázku vo veci C-250/14 a na druhú otázku vo veci C-289/14 odpovedať, že článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že vystavenie leteniek leteckými spoločnosťami podlieha DPH, ak cestujúci nevyužili vystavené letenky a nemôžu dosiahnuť vrátenie ich ceny.

O druhej otázke položenej vo veci C-250/14 a o tretej otázke položenej vo veci C-289/14

36 Svojou druhou otázkou položenou vo veci C-250/14 a treťou otázkou položenou vo veci C-289/14 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice vykladať v tom zmysle, že povinnosť odviesť DPH, ktorá bola zaplatená pri kúpe letenky cestujúcim, ktorý ju nevyužil, vzniká v okamihu, keď letecká spoločnosť alebo tretia osoba v jej mene prijme platbu ceny letenky.

37 Treba pripomenúť, že podľa článku 10 ods. 2 prvého pododseku šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice zdaniteľné plnenie a daňová povinnosť vzniknú, keď sa dodá tovar alebo poskytnú služby.

38 Článok 10 ods. 2 druhý pododsek šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice však po prvé upravuje výnimku z tohto pravidla v prípade, že zálohová platba je prevedená ešte pred poskytnutím služby. V tomto prípade vzniká daňová povinnosť z prijatej sumy prevzatím platby (pozri v tomto zmysle rozsudok Orfej B-Igarija, C-549/11, EU:C:2012:832, bod 27, a uznesenie S-III trejd, C-153/12, EU:C:2013:201, bod 24).

39 Súdny dvor okrem toho rozhodol, že k vzniku povinnosti platiť DPH ešte pred poskytnutím služieb, je potrebné a postačuje, aby už boli známe všetky príslušné prvky zdaniteľného plnenia, teda budúceho poskytnutia služieb, a teda najmä, aby tieto tovary a služby boli presne určené už v okamihu vyplatenia preddavku (pozri rozsudok Orfej B-Igarija, C-549/11, EU:C:2012:832, body 28 a 39, ako aj uznesenie S-III trejd, C-153/12, EU:C:2013:201, body 25 a 33).

40 Treba konštatovať, že v konaní vo veci samej môžu byť podmienky pre uplatnenie článku 10 ods. 2 druhého pododseku šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice splnené, ak sú všetky relevantné znaky budúcej prepravnej služby známe a presne vymedzené v okamihu kúpy letenky.

41 Skutočnosť, že ide o uhradenie celej ceny, a nie jej čiasti, nemôže spochybniť takýto výklad (pozri v tomto zmysle rozsudky Orfey B⁷lgarija, C⁷549/11, EU:C:2012:832, bod 37; Efir, C⁷19/12, EU:C:2013:148, bod 39, ako aj uznesenie S⁷ni trejd, C⁷153/12, EU:C:2013:201, bod 32).

42 Po druhé treba pripomenúť, ako to vyplýva z bodu 27 a nasledujúcich tohto rozsudku, že v prípade cestujúceho, ktorý sa nedostavil na odlet, splní letecká spoločnosť predávajúca letenku svoje zmluvné povinnosti, akonáhle cestujúcemu umožní, aby využil svoje práva na plnenia stanovené v zmluve o preprave.

43 S prihliadnutím na vyššie uvedené treba na druhú otázku vo veci C⁷250/14 a na tretiu otázku vo veci C⁷289/14 odpovedať, že článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 prvý a druhý pododsek šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť odvieť DPH, ktorá bola zaplatená pri kúpe letenky cestujúcim, ktorý ju nevyužil, vzniká v okamihu prijatia platby za cenu letenky, či už samotnou leteckou spoločnosťou, treťou osobou konajúcou v jej mene a na jej účet alebo treťou osobou konajúcou vo vlastnom mene, avšak na účet leteckej spoločnosti.

O prvej otázke vo veci C⁷289/14

44 Svojou prvou otázkou vo veci C⁷289/14 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice vykladať v tom zmysle, v prípade, že tretia osoba predáva letenky leteckej spoločnosti na jej účet v rámci zmluvy o franchisingu a uhrádza jej za vystavené a prepadané letenky paušálnu sumu vypočítanú ako percentuálny podiel ročného obratu dosiahnutého na zodpovedajúcich leteckých linkách, je uvedená paušálna suma zdaniteľná ako protiplnenie za uvedené letenky.

45 Treba konštatovať, že podľa článku 21 ods. 1 písm. a) šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice je dlžníkom DPH z ceny predanej letenky letecká spoločnosť, ktorá poskytuje prepravnú službu.

46 Ako totiž vyplýva z odpovede poskytnutej na predchádzajúce otázky, je cena letenky zaplatená cestujúcim protiplnením za prepravnú službu ponúknutú leteckou spoločnosťou, a z toho dôvodu podlieha DPH. Povinnosť zaplatiť túto daň okrem toho vzniká prijatím ceny za letenku a to aj vtedy, ak sa cestujúci nezúčastní letu.

47 Pokiaľ sa vnútroštátny súd domnieva, že Air France⁷KLM pri predaji leteniek konala v mene a na účet spoločnosti Brit Air, prináleží Brit Air, aby odvieďla z leteniek DPH. Ak sa naopak domnieva, že Air France⁷KLM konala vo vlastnom mene, avšak na účet spoločnosti Brit Air, jedno plnenie nasledovalo druhé, čo však nemá žiadny vplyv na konečnú výšku DPH, pretože sumy sú totožné, pričom každá zo spoločností musí podať vlastné daňové priznanie zahŕajúce vybranú a odvedenú DPH.

48 Pokiaľ ide o paušálnu sumu, ktorú Air France⁷KLM uhradila spoločnosti Brit Air za predané letenky, ktoré prepadli, treba najprv konštatovať – hoci Brit Air tvrdí opak – že na sumu, ktorú Brit Air získala od spoločnosti Air France⁷KLM, sa nemôže nazerať ako na sumu zodpovedajúcu náhrade uhradenej spoločnosťou Air France⁷KLM za škodu vzniknutú spoločnosti Brit Air.

49 V tejto súvislosti treba pripomenúť, pokiaľ ide o uvedené vystavené a nevyužívané letenky, že leteckej spoločnosti nevzniká žiadna škoda, ktorá by vyplývala zo skutočnosti, že cestujúci sa nedostavil na odlet. Tento cestujúci uhradí cenu za prepravnú službu v okamihu kúpy letenky. Brit Air uskutočnila plnenie, ku ktorému sa zaviazala, samotnou skutočnosťou, že cestujúcemu umožnila mať prospech zo splnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o leteckej preprave osôb. Neexistencia nároku na vrátenie ceny letenky svedčí o tom, že leteckej spoločnosti nevznikla žiadna škoda.

50 Z toho vyplýva, že cena letenky, ktorú si ponechá spoločnosť, nemá nahradiť prípadnú škodu vzniknutú spoločnosti z dôvodu, že zákazník sa nedostavil na odlet, ale je odmenou za prepravnú službu, ktorú spoločnosť ponúka zákazníkovi, a to aj vtedy, ak zákazník službu nevyužije.

51 Za týchto podmienok nemôže byť paušálna suma, ktorú Air France-KLM uhradila spoločnosti Brit Air za predané letenky, ktoré prepadli, a ktorá bola vypočítaná ako percentuálny podiel ročného obratu realizovaného na zodpovedajúcich leteckých linkách, považovaná za sumu, ktorú si strany stanovili na účely náhrady škody vzniknutej spoločnosti Brit Air. Naopak táto suma, ktorú si strany zmluvne stanovili, zodpovedá pravdepodobne hodnote, ktorú obe dotknuté spoločnosti prisúdili letenkám vystaveným na účely poskytnutia prepravnej služby, ktorú kupujúci nevyužili. Paušálna suma, ktorú Air France-KLM uhradila spoločnosti Brit Air, je tak odmenou, ktorú spoločnosť uvedená ako posledná získala za letenky, ktoré boli vystavené spoločnosťou Air France-KLM na jej účet, avšak kupujúci ich nevyužili. Existuje tak priama súvislosť medzi poskytnutím služby a za ňu získanou odmenou.

52 S prihliadnutím na vyššie uvedené treba na prvú otázku položenú vo veci C-289/14 odpovedať, že článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice a zmenenej a doplnenej šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, že tretia osoba predáva letenky leteckej spoločnosti na jej účet v rámci zmluvy o franchisingu a uhradza jej za vystavené a prepadané letenky paušálnu sumu vypočítanú ako percentuálny podiel ročného obratu dosiahnutého na zodpovedajúcich leteckých linkách, je táto suma zdaniťelná ako protiplnenie za uvedené letenky.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Článok 2 ods. 1 a článok 10 ods. 2 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 1999/59/ES zo 17. júna 1999 a potom smernicou Rady 2001/115/ES z 20. decembra 2001, sa má vykladať v tom zmysle, že vystavenie leteniek leteckými spoločnosťami podlieha dani z pridanej hodnoty, ak cestujúci nevyužili vystavené letenky a nemôžu dosiahnuť vrátenie ich ceny.

2. Článok 2 bod 1 a článok 10 ods. 2 prvý a druhý pododsek šiestej smernice Rady 77/388, zmenenej a doplnenej smernicou 1999/59 a potom smernicou 2001/115, sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť odvieť daň z pridanej hodnoty, ktorá bola zaplatená pri kúpe letenky cestujúcim, ktorý ju nevyužil, vzniká v okamihu prijatia platby za cenu letenky, či už samotnou leteckou spoločnosťou, treťou osobou konajúcou v jej mene a na

jej ú?et alebo tre?ou osobou konajúcou vo vlastnom mene, avšak na ú?et leteckej spoločnosti.

3. ?lánok 2 bod 1 a ?lánok 10 ods. 2 šiestej smernice Rady 77/388, zmenenej a doplnenej smernicou 1999/59 a potom smernicou 2001/115, sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, že tretia osoba predáva letenky leteckej spoločnosti na jej ú?et v rámci zmluvy o franchisingu a uhrádza jej za vystavené a prepadnuté letenky paušálnu sumu vypo?ítanú ako percentuálny podiel ro?ného obratu dosiahnutého na zodpovedajúcich leteckých linkách, je táto suma zdaniteľná ako protiplnenie za uvedené letenky.

Podpisy

* Jazyk konania: francúzština.